

Єдина мова в Просвіті!

Наша ціль – людське щастя і воля.
Розум владний без віри основ,
І братерство велике всесвітнє,
Вільна праця і вільна любов...
Іван ФРАНКО

8 (582)

25 лютого
2016 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://ua-prosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ «Ідея Банк» МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція зберігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

НЕ БУДІТЬ ЛИХО...

Що не кажіть, а скромності, критичності у самооцінці нашим владцям не позичати. Оце днями мене, та напевно не тільки мене, ошелесила голослива заява А. Яценюка, що топ корупція, себто корупція у верхніх ешелонах влади подолана. Залишилось приборкати її у лікарнях, освітніх закладах, ЖЕКах... Отакої! Ще зовсім недавно голова Уряду стверджував, що з бюджету навіть не за рік вкрадено п'ятдесят мільярдів гривень, хоч кримінальних справ і судів ми так і не побачили, а тут – бац! І корупцію подолали...

Виходить, що вже і Національного антикорупційного бюро не потрібно, адже воно має якраз і займатися корупціонерами у верхніх ешелонах влади. І вже загальмували створення Державного бюро розслідувань (воно мало запрацювати в квітні, тепер перенесли на осінь). Зрештою, куди спішити, коли там у верхах всі білі і пухнасті... Але саме про корупцію в Уряді, Верховній Раді, в оточенні Президента говорив в Івано-Франківську на форумі «Український рух за очищення» його ініціатор Міхеїл Саакашвілі. Та називав він цифри набагато більші. Але хіба бере собі до уваги такі факти нашої влада. А втім, у вас не викликало здивування, що коли виступав Саакашвілі і звук і картинка в телевізорі були бездоганні. Та як тільки активісти почали розкривати корупційні схеми в медицині і лісовому господарстві на місцевому рівні «все пропало».

Власне, Міхо говорив про політичну корупцію, бо коли парламент оцінює роботу Уряду як незадовільну, а через десять хвилин не відправляє його у відставку, то це «плювок в обличчя всьому народу». Рецепт ліків від неї – дострокові вибори.

Щодо визначення «головного корупціонера країни» М. Саакашвілі якось знітився і фактично не відповів на запитання. Та йому допоміг депутат Івано-Франківської міської ради Володимир Олійник, який у зверненні до гостя сказав: «Риба гние з голови. Петро Порошенко, який фактично має всі повноваження для боротьби з корупцією, який фактично контролює СБУ, Генпрокуратуру, суди та інші силові структури, чомусь не бореться з нею. Тому головним корупціонером і головним олігархом країни мусимо визнати саме Петра Порошенка...» Цю думку зал підтримав голосуванням і аплодисментами.

А хіба ситуація з підбором і призначенням генпрокурорів не є томо підтвердженням. Згадаймо головного міліціанта столиці Ярему, за яким тягнувся довгий корупційний шлейф. А Президент замість піддати його люстрації – у генпрокуратури. А коли той завалив усе, що можна завалити П. Порошенку знайшов йому рівноцінну заміну – кума Шокіна. Коли і цей «любий друг» виявився того ж поля ягода, Президент під тиском громадськості, іноземних партнерів таки змушений шукати йому заміну. Але пропозицію активістів провести відкритий конкурс, публічне обговорення претендентів, він і слухати не хоче. Знову підшукує або кума, або когось із кола «любих друзів». То хіба це не корупція?

На таку бездіяльність наших верхів днями вказували високі візитери – голови зовнішньополітичних відомств ФРН і Франції Франк-Вальтер Штайнмаєр та Жан-Марк Ейро. А керівник німецького Фонду ім. Еберта Штефан Майєр прямо стверджує, що в Україні ні Президент, ні Уряд не зацікавлені у боротьбі з корупцією. «Але нарешті, вони мають вирішити, що для них важливіше – власні інтереси чи майбутнє України... Я дивуюсь, що українці досі зберігають спокій. Але рівень протестних настроїв може вилитись в Майдан.»

Невже у верхах не усвідомлюють цього. Чи може риба вже настільки зіпсувалась?

Богдан ВІВЧАР

ВШАНУВАННЯ

БОРОТЬБА ТРИВАЄ

Прикарпатці врочисто вшанували Героїв Революції гідності. Вони вклонились відвазі, силі духу і стійкості подвижників, які віддали свої життя, захищаючи ідеали демократії, відстоюючи права і свободи людини, європейське майбутнє України.

Вшанування Героїв Небесної сотні в Івано-Франківську почалося з віча-реквієму на площі перед адмінбудівлею, де два роки тому стояли барикади активістів Євромайдану. Хвилиною мовчання згадали загиблих.

Як наголосив у своєму виступі голова обласної ради Олександр Сич, саме майданівці стали першими з тих, хто загинув у війні з Росією, з їхнього розстрілу почалася війна.

«У нас не було іншого шляху, бо нас втягували назад у лоно російської імперії, – сказав Олександр Сич. – Схиляю голову перед тими, хто загинув...»

Тодішній керівник штабу спротиву в Івано-Франківську Василь Попович у другу річницю розстрілів на Майдані наголосив на зневазі та апатії людей щодо дій влади і закликав: «Об'єднуємось разом, контролюймо владу, піднімаймо народ, говорімо з людьми, бо вони сьогодні апатичні».

Ведучий івано-франківського Євромайдану Ростислав Микитюк сказав, що «революція не скінчилася, вона повинна бути в наших головах і в наших серцях».

ПАМ'ЯТЬ

...ЩОБ ВІЧНО БИЛОСЬ СЕРЦЕ УКРАЇНИ

Патріотизм, вірність і мужність – ось головні риси героїв: вірність своєму ідеалу та мужність у втіленні цього ідеалу в життя. Вони, подібно до любові, керують людською свідомістю, спонукають робити великі й малі вчинки в ім'я Батьківщини. Герої творять дійсність, вони формують обличчя світу – вчора, сьогодні, завтра.

(Чит. 2 стор.)

ВЕЛИКІ УКРАЇНКИ

ЛИЦАРКА СЛОВА

Минає 145 років як прийшла у світ велика українка – Леся Українка

В українській класичній літературі ім'я Леся, Лесь, Олесь є знаковим, бо це Українка, Мартович, Олександр Олесь (подвійність імені). Але Леся одна і неповторна, змалку і до народження на небі.

Все її життя – суцільна драма з суворотою нотою трагедійності. Сміх кризь сльози. І майже постійні хвороби. Вона і Кассандра в українській поезії, і одержима поетичним духом творення безсмертних образів, де сама Леся і бояриня, що мучиться московством і відкидає його, щоб зберегти українську душу. А відтак ще й Мавка, вірна своєму коханню і рідній природі, а «Лісова пісня» – лебединий спів Лесі, її прощальний привіт любові Україні й світові.

Керівник силового блоку івано-франківського Майдану, борець ДУК Василь Абрамів говорив про загрозу ідеалам Євромайдану.

«Нам вдалося скинути Януковича, але його свита залишилася при владі», – сказав Абрамів, акцентувавши увагу на переслідуваннях активістів «Правого сектора» за акцію «Чистий четвер» в Івано-Франківську. «Ми тепер не герої Майдану, ми тепер не учасники війни, а підозрювані й «злочинці», – додав Абрамів.

Учасники віча пройшли ходою пам'яті Небесної сотні вулицями середмістя – від адмінбудинку до Площі Ринок, Вічевого майдану, пішохідною вулицею Незалежності до Меморіального скверу, де похований герой Небесної сотні Роман Гурик. Учасники маршу скандували: «Небесній сотні слава!», «Герої не вмирають!», «Честь і слава Героям Станіслава!».

Акція ще раз нагадала нам усім, що перемога ще не здобута, що ми зобов'язані надалі боротися за українську Україну. Тому прикладом для нас має стати боротьба ОУН–УПА і подвиг Героїв Небесної сотні.

Теодор ДРОВНИЧ

КРУГЛИЙ СТІЛ

ЗАГОВОРИ, ЩОБ ТЕБЕ ПОБАЧИЛИ...

У НД «Просвіта» відбувся круглий стіл, присвячений Міжнародному дню рідної мови. У ньому взяли участь представники влади, науковці, журналісти, вчителі, літератори, громадські діячі й активісти, краєзнавці, студенти і представники інших структур, кому болить доля української мови.

Адже попри те, що українська мова Конституцією визнана єдиною державною, попри Майдан, який серед іншого стояв за позбавлення України російського впливу, мовна ситуація в нашій країні загрозлива. Сумно-відомий закон «Ка–Ка» не відмінений, а новий не розроблений і не ухвалений. Зрештою, якщо б закон Ківалова–Колесніченка й відмінили, чи змінилось би щось із мовною ситуацією в державі? Навряд чи зупинилася б тиха повзуча русифікація. Адже у нас фактично немає суто українських теле- і радіомовних каналів, відсоток української преси й книжки мізерний. Навчання у вишах, профтехучилищах, та й у школах, переважно ведеться на «общепонятном», на ньому говорять з народом міністри й підлегли чиновники всіх рівнів, його використовують у структурі Інтернету, кінофільмах, він заповнив музичний ефір...

Ця ситуація якраз і збрала у НД «Просвіта» небайдужих, яких представила організатор акції Михайлина Боднар.

– Мова – це політика, велика державна політика, – наголосив заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Дмитро Захарук. – На жаль, такої політики у нас в Україні немає. Оскільки владі байдуже, то спонукати її виробляти таку політику має громадянське суспільство. І наш круглий стіл має цьому послужити...

– Агресія Росії сталася ще й тому, що є у нас російська мова. Саме «рускоговорящих», «русский мир» і прийшов захищати Путін в Україні. Та в нас є ті, хто може оборонити українську мову, – наголосив заступник міського голови Олександр Левицький. – Отож виправлення ситуації залежить і від кожного з нас особисто. Бо ніхто нас не примує дивитись російські телесеріали й слухати російську попу, переходити на російську, коли з тобою на ній заговорили...

Заступник директора департаменту інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю облдержадміністрації Василь Артим розповів про реалізацію цільової Програми з захисту і розвитку української мови та Програми підтримки книгодрукування, а заступник начальника управління культури, національності і релігій Мирослава Корнелюк наголосила на ролі бібліотек у справі утвердження української мови.

Професор ПНУ ім. В. Стефаніка Микола Лесюк згадав про створення Товариства української мови (ТУМ) 27 років тому. На жаль, ситуація на мовному фронті відтоді не поліпшилась. Як тоді, так і тепер всюди в ЗМІ «Тарапунька і Штепсель»... «Про «посуку» на українську мову в ЗМІ говорила доцент Національного медуніверситету Марія Гуцол.

На мовних проблемах наголошували голова ОО НСПУ, критик Євген Баран, педагог і громадська діячка Олександра Мечева, заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Євген Романишин, голова ВГО «Українці Донбасу і Криму» Лариса Пантелюк, редактор журналу «Перевал» Ярослав Ткачівський, голова ОО ВОВ Василь Сав'юк та інші.

За підсумками дискусії ухвалили Резолюцію, яку запропонував відповідальний секретар ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Михайло Січка (друкується у нинішньому числі «ГП»). Усі зійшлися на підтримці твердження Лесі Українки, що «Нація повинна боронити свою мову більше, ніж свою територію».

Учасники круглого столу переглянули галерею плакатів на тему захисту української мови, а також виставку вишивки, представлену просвітянкою Наталею Синицею.

Богдан ВІВЧАР

АНОНС

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСНЯХ

Закликаємо всіх шанувальників української народної пісні, щоб зберегти її для прийдешніх поколінь, зголошуватись на обласний просвітянський фестиваль з піснями козацької доби, часів Гайдамаччини, січового стрілецтва, повстанської звитяги, піснями, створеними народом під час різних грабінських нападів на українську землю, опришківськими (про Кармелюка, Довбуша), чумацькими, рекрутськими, солдатськими, жовнірськими, жнивирськими, про кохання, коломийками тощо...

Не даймо згинути українській пісні!

Учасників просимо подати заявки до 5 березня за тел.: (0342) 75-05-86. Звертатись до Михайлини Боднар.

Учасники круглого столу висловлюють глибоке занепокоєння та обурення станом державної української мови, грубим порушенням ст. 10 Конституції України.

І досі наша рідна мова змагає під тиском російської експансії, знущуються над нею і свої, але безродні, зросійщені чиновники. Маємо відверто визнати, що сьогодні в Україні російська мова реально посіла ключові висоти і російські імперські сили разом з українськими хрунями винахідливо утримують їх.

Минає друга річниця Майдану, однією з вимог якого було скасування мовного закону Ківалова-Колесніченка та відновлення вжитку української мови в усіх сферах суспільного життя. Та мовна перемога не настала. Нова влада не тільки не виправила шкідництва попередників – вона взагалі нічого не зробила на підтримку мови! В Україні, де за даними Всеукраїнського перепису, 68 відсотків громадян вважають українську мову рідною, нині на телебаченні лише 28 відсотків українського контенту, на радіо – менше 5 відсотків українських пісень, на книжковому ринку – лише близько 15 відсотків українських книжок, а на розкладах з пресою серед сотень видань – лише одиниці є українськими. Це дані гро-

РЕЗОЛЮЦІЯ КРУГЛОГО СТОЛУ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

мадських моніторингів – адже держава таких моніторингів чомусь не проводить або не афішує. Нас переконують, що український продукт «не конкурентний», хоч насправді він просто недоступний більшості українців.

Державну українську мову дедалі частіше ігнорують чиновники. Зокрема, міністр Аваков навіть надумав судитися, аби не говорити українською на роботі! І йому вторять підлеглі, навіть із нової, реформованої, поліції. Азарова, Могилюва та інших міністрів часів Януковича, мабуть, аж корчить від заздрощів – адже вони не могли собі дозволити такої зневаги до українців та українського законодавства.

Українська мова є важливим фактором безпеки. Позбавлення залежності від Росії неможливе без усунення мовних комплексів, адже «сусід» знову може прийти «захистити російськомовних»... Очевидно, що із втратою мови українці втрачають українську ідентичність і стають легкою здобиччю «руського міра». Тож підтримка української мови є обо-

в'язком влади. На жаль, складається враження, що українська влада цього просто не хоче розуміти. Але тоді постає запитання, чи вона українська?

Тому ми, громадські активісти, педагоги, журналісти, письменники, поети вимагаємо вжити низки системних заходів на підтримку державної української мови!

1. Скасувати антиукраїнський закон Ківалова-Колесніченка «Про засади державної мовної політики». Ухвалити новий закон, який забезпечить належний захист української державної мови, провівши попередньо громадські слухання та обговорення.

2. Ввести обов'язковий іспит на знання мови для держслужбовців, керівників державних підприємств, установ та організацій. Виступи посадових осіб повинні звучати виключно українською мовою.

3. Запровадити квоти для підтримки української мови на теле- і радіоефірах. Створювати українське кіно, підтримувати українських виконавців, дублювати українською іноземні фільми, серіали та програми.

4. Підтримувати україномовні видання: книжки, газети, журнали. Зробити українську книжку дешевшою. Підтримувати україномовних авторів, надати податкові пільги для видавництва, які видають українські книжки.

5. Україномовна реклама: вивіски, етикетки товарів обов'язково мають бути продубльовані українською мовою.

6. Освіта має стати справді українською, навчання у садках, школах, середніх та вищих школах має вестися виключно українською мовою.

7. Створити «Фонди розвитку і захисту української мови», розробити комплексні «Програми розвитку української мови», які дадуть змогу підтримати й реалізувати різні інформаційні, провітницькі, наукові, навчальні, дослідницькі проекти для популяризації української мови.

8. Створити при Президентіві Громадську комісію з питань державності української мови.

**Ухвалили одногосно
учасники круглого столу,
присвяченого Міжнародному дню
рідної мови в Івано-Франківському ОО
ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
19 лютого 2016 р.**

З КОГОРТИ БОРЦІВ

ЗНИЩЕНИЙ, АЛЕ НЕ ЗАБУТИЙ

Тривалі старання просвітян села Саджавка Надвірнянського району у вшануванні їхнього земляка Івана Давидяка завершилися успіхом. 12 лютого в цьому патріотичному і працьовитому селі над Прутом відбулося відкриття меморіальної дошки філософові, письменникові й публіцистові. Виготовлення меморіальної дошки було одним із передвибірчих зобов'язань молодого сільського голови Андрія Кузьміна – учасника Майдану, гідного представника сучасного покоління саджавчан.

Відродженням пам'яті про Івана Давидяка впродовж кількох років займалася відома громадська діячка, член НСПУ, заступник голови районного об'єднання «Просвіта» Галина Христан. Цікаву мистецьку програму підготував осередок «Молодої Просвіти» разом із головою осередку «Просвіти» села, який зараз очолює молода вчителька Надія Мельник. Меморіальна дошка поміщена на приміщенні будинку сільської ради, де раніше була рідна хата Давидяків. Участь в урочистостях взяли голова районної ради Іван Гурмак, депутат обласної ради Михайло Іваночко і голова районного об'єднання «Просвіти» Богдан Березицький.

Іван Миколайович Давидяк народився 26 січня 1906 року в с. Саджавка. Батько загинув 1918 року. Описля ним опікувався батьків брат, який жив у Кракові. Початкову освіту здобув у сільській школі. В 1918–1923 роках навчався в Коломийській гімназії, в 1923–1930 – в класичній гімназії в Перемишлі. В 1930–1931 роках служив у польському війську, а в 1932 вступив на факультет права Краківського університету. В 1934 році перевівся на філософсько-історичний факультет. Навчання закінчив 1939 року. В 1938 році видав у Львові за власні кошти книжку «Сила чи розум?».

За життя Іван Давидяк написав автобіографічну повість «Над Прутом», дев'ять поетичних збірок у рукописах, а також уже згадану філософську працю «Сила чи розум?». У книжці розкрито тему «Проблеми совітів у Другій світовій війні». Автор передбачав можливий перебіг війни, а також написав правду про голодомор 1932–1933 років. Відомо, що матеріально допомагали І. Давидяку мама, а також її та чоловікові брати, які проживали за межами України, зокрема в Америці.

В 1940 році заарештований в Саджавці органами НКВД. За матеріалами кримінальної справи суть звинувачення полягала в тому, що він у книжці «Сила чи розум?» здійснив «наклеп на Радянський Союз, компартію і її вождя». До 12.02.1941 року перебував у Станіславській тюрмі. За матеріалами кримінальної справи його було засуджено до 10 років позбавлення волі. У кримінальній справі І. Давидяка на одному з аркушів олівцем було зроблено запис, що його етаповано 18.02.1940 року в пересильну тюрму Харкова, відому як «Холодна гора», де були замордовані тисячі українців з Галичини. Іван Давидяк реабілітований Постановою Верховного суду УРСР від 10.12.1969 року.

Щось подібне відбувається в наші дні в окупованих районах Донбасу і в Криму, де здійснюють судилища над активістами і громадськими діячами за «злочини» ще до окупації Росією. Тож історія повторюється, бо злочини більшовизму, комунізму і російського шовінізму досі не засуджені.

Богдан БЕРЕЗИЦЬКИЙ, голова Надвірнянського РО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

НА ТОМУ СТОЮ

ПЛАН ПОРЯТКУ ДЕРЖАВИ*

Після олігархічного перевороту Україна стала перед потребою врятувати державу від наступної хвилі політичних репресій. Фейкова відставка Шокіна скінчиться фарсом у Верховній Раді, яка не схвалить відставку.

Це буде формальний кінець перевороту і початок ери репресій.

Цьому сценарію можуть зарадити реформатори з партії БПП, які виявили мужність справжніх слуг народу, викривши змову олігархів та президентсько-урядової команди, яку цілком справедливо назвали командою Кононенка. Після невдачі залучити до урядової коаліції партію Ляшка команда Кононенка не має іншої ради, як запросити до коаліції колишніх регіоналів.

Це буде ганьба і коаліції, і команді Кононенка. Реформатори у партії БПП мають бути готові до такого повороту подій і заявити офіційно, що в разі такого сценарію здорові сили БПП не можуть підтримати урядову коаліцію і заявити про свій вихід із коаліції, але не з партії БПП. Вони й далі будуть членами цієї партії, за списками якої прийшли до Верховної Ради.

Розуміючи ризики, які загрожують державі у разі перевиборів, реформатори мають заявити, що, не бажаючи перевиборів, вони почнуть формувати

ПАМ'ЯТЬ

...ЩОБ ВІЧНО БИЛОСЬ СЕРЦЕ УКРАЇНИ

(Поч. на 1 стор.)

У час вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні обласна бібліотека для юнацтва спільно з Музеєм Героїв Небесної сотні організували бінарну зустріч «І зупинилось серце молоде, щоб вічно билось серце України» для старшокласників обласного ліцею-інтернату для обдарованих дітей із сільської місцевості. Захід відбувся в рамках проекту «Бібліотека + Музей: Читаємо. Дивимось. Міркуємо», який діє в бібліотеці вже упродовж двох років.

Зустріч розпочала завідувачка читального залу Людмила Ковальчук словами вдячності людям, які віддали свої життя за Незалежність та єдність України, продемонстрували свою гідність, своє прагнення до свободи. У серці кожного живуть слова смутку і вдячності, а ті, хто мають талант до слова, виллюють свої почуття в віршованих рядках. У виконанні бібліотекаря Марії Калинок прозвучала поезія О. Максимішин-Корабель «Мамо, не плач», присвячена матерям загиблих Героїв. Молодь ознайомилась із першою частиною виставки книжок «Кривавий вир: хроніки Майдану», яка містила документи, спогади, біографічні сторінки очевидців Майдану, поетичні та публіцистичні збірки, присвячені подіям листопада 2013 – лютого 2014 років.

Захід продовжили екскурсією музеєм, яку провела екскурсовод музею Світлана Кортуш. За три місяці Україна пережила цілу історичну епоху, на вулицях столиці, міст і містечок України вийшли тисячі громадян, об'єднані спільною ідеєю та вимогами до влади прислухатись до їхнього голосу.

коаліцію зі здорових демократичних сил самостійно без Кононенка. Іншими словами, вони почнуть формувати коаліцію, як і належить, «знизу»: з рядової маси нардів, а не з корумпованої «гори». Сформувавши демократичну коаліцію зі здорових сил та фракцій Верховної Ради, реформатори запросять коаліцію Кононенка долучитися до демократичної коаліції.

Такий сценарій усуне небезпеку перевиборів і забезпечить стабільність у державі для боротьби з зовнішнім ворогом.

У разі, коли коаліція Кононенка відмовиться від пропозиції реформаторів, на порядку дня стануть перевибори, яких мають намір уникнути реформатори, і реформатори.

Нереформаторам буде дуже нелегко відмовитися, і здоровий глузд змусить їх кінець-кінцем увійти до демократичної коаліції.

Це єдиний реальний план порятунку України від згубних наслідків перевороту олігархів.

Цей план буде початком нової України і початком кінця ери корупції.

Треба лише реформаторам із БПП зрозуміти потребу саме таких мудрих дій для порятунку України і для реального здійснення мрії та сподівань українського народу.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

*Зберігаємо правопис автора.

Слідкуючи за розповіддю пані Світлани, перед очима поставали картини мужності, доблесті, милосердя українців. Кожний із Небесної сотні мав сім'ю, батьків, друзів, хобі та симпатії, невідкладні справи, але поклик їхньої душі саме в цей час спонукав їх до боротьби за вільну, чесну Україну. Центром експозиції є картина-ікона «Небесна сотня» художника й засновника музею Романа Бончука та велична «Діорама Майдану», на якій зображено історію створення Майдану. Багато експонатів подаровані учасниками протистояння та привезені з Києва.

Учні завітали до обласної бібліотеки для юнацтва, де їх зустріла завідувачка інформаційно-бібліографічного відділу Оксана Шинкаренко, представила розгорнуту виставку «Кривавий вир: хроніки Майдану». В прес-анонс було зібрано добірку періодичних видань, що в січні-лютому 2014 року висвітлювали події, які відбувалися у Києві, Івано-Франківську та інших містах країни. На сторінках газет ми знову крокуємо полем бою і втрат – масові протести, побиття студентів і журналістів, перші жертви, кривавий День Соборності.

Минуло два роки від трагічних подій на Майдані. Усі пам'ятаємо їх, їхніми іменами названо вулиці, їхній пам'ять – музей «Герої не вмирають».

Н. К.

НЕЗАБУТИ

У ВІНОК ПАМ'ЯТІ СЛАВНОГО ЗЕМЛЯКА

У Топорівцях Городенківського району відзначили 130-річчя краєнина, головнокомандувача УГА в час Листопадового зриву 1918 року Гната Стефаніва.

В актовій залі місцевої школи відбувся урочистий вечір та концерт, організований сільською радою, місцевими провітряними та церковним хором. Символічно, що в ці дні відзначалася ще одна дата – 145-та річниця народження Леся Мартовича, найстарша сестра якого, Марія, була мамою Гната Стефаніва.

Директор школи Степан Мохорук розповів про героїчний життєвий шлях Гната Стефаніва – від буремних подій Листопадового зриву, Зимового походу військ УНР – до 1947 року, коли уряд УНР в екзилі присвоїв йому звання генерал-хорунжого. Добрим словом згадали письменника та краєзнавця Степана Мохорука, який знову відкрив для нас цю непересічну історичну постать.

Хористи церковного хору під орудою регента Степана Поповича на високому рівні виконали низку патріотичних пісень.

Гості свята – заступник голови райради Галина Дідич, керівник апарату райдержадміністрації Степан Михайлюк, начальник відділу освіти Мирослав Заліщук, голова районної «Просвіти» Орест Юрковський відзначили гарне починання сільських просвітян щодо вшанування Гната Стефаніва, а сільський голова Олександр Сливчук повідомила, що на Зелені свята планують відкрити пам'ятник своєму славному краєнинові. Його береться виготовити член Національної спілки художників, відомий скульптор Никола Янчак. Кошти на виготовлення постаменту планують зібрати на благодійних концертах хору, а також завдяки допомозі влади, меценатів із діаспори. Перші внески на пам'ятник уже надійшли – від депутата райради Василя Стусяка, начальника Коломийського ДЕДУ Василя Мельничука, топорівських підприємців.

На концерті щемливо поєднались минуле й сьогодення. Присутні під мелодію «Пливе кача» вшанували пам'ять Героя Небесної сотні Сергія Дідича. Дорослі й діти у виступах згадали й загиблого односельця – Героя АТО Степана Стефурка, виконавши народну пісню в обробці його дідуся Євгена. Ще один топорівчанин, кадровий військовик Михайло Сливчук, воював при обороні Донецького аеропорту командиром гранатометного батальйону, був поранений. Мав намір знову повернутися в зону АТО, але серце не витримало пережитого. Понад десять мешканців села боронять кордони держави на сході, беручи приклад із героїв.

Навічно залишаються у вдячній пам'яті події та люди, що їх творили. Пам'ять про Героїв жива до їх, доки ми носитимемо їх у своїх серцях.

Олександра СЛИВЧУК, голова осередку «Просвіти», сільський голова села Топорівці

ЮВІЛЕЇ

ХОР «КРЕДО» БУВ ПЕРШИМ

*Радість тих,
що входять до храму.
Господь хоче,
щоб відкуплені співали
пісню перемоги.
св. АТАНАСІЙ*

Весь Різдвяний час супроводжується співом колядок і щедрівок, у яких прославляємо новонародженого Ісуса Христа. На завершення традиційно проводяться фестивалі, так звана розколяда.

Цьогорічне свято «Прощання з колядою» було особливим для Митрополичого архикатедрального хору «Кредо», бо відзначали творче 25-річчя, присвячене року Божого Милосердя.

Саме на празник Трьох святих, 12 лютого, відбулось це духовне свято у Музеї мистецтв Прикарпаття з благословення митрополита Івано-Франківського кир Володимира Війтишина та за підтримки настоятеля Архикатедрального і митрополичого собору Воскресіння Христового о. Юрія Новіцького. Керівник хору «Кредо» – Жанна Зваричук, доцент ПНУ імені Василя Стефаника, кандидат мистецтвознавства, заслужений працівник культури України, хормейстер – Степан Жовнірович, викладач музичного училища імені Дениса Січинського.

Зала музею була переповнена пошановувачами хорového

мистецтва, серед яких і колишні учасники хору «Кредо».

У виконанні колективу прозвучали обробки маловідомих колядок і щедрівок як сучасних українських композиторів, так і композиторів-класиків. Вокальне виконання було доречно поєднане елементами хореографії та грою на сопілці (Ігор Мельник). Солисти: заслужена артистка України Ірина Жеребецька, Олександра Макушак, Оксана Савчук, Ірина Яців та 8-річна Настя Гутій.

Якщо заглянути в історію, то в Івано-Франківській єпархії «Кредо» був першим професійним хором, а потім, за цим зразком, уже створювалися інші. У творчому мереживі камерного хору «Кредо» – святочні Літургії, відзначення знаменних дат в історії УГКЦ, конкурси, фестивалі, урочистості, визнання

і нагороди, як в Україні, так і далеко за її межами.

У вітальному слові архієпископ і митрополит Івано-Франківський УГКЦ кир Володимир Війтишин подякував незмінному керівникові – пані Жанні Зваричук і хористам, які покликані примножувати духовність своєю працею в служінні Богові й рідному народові, та вручив грамоти з нагоди 25-річного ювілею.

Завершальним акордом «Прощання з колядою-2016» була колядка «Бог предвічний», підхоплена присутніми.

Христос рождається в душах мільйонів людей і приносить на землю нові сили, сподівання і надію. Отож еднаймось, дорогі українці, у вірі та любові. Миру всім і добра!

Марія СОЛОДЧУК,
учасниця хору, сценарист
і ведуча, журналіст радіо «Дзвони»

НЕЗАБУТНІ

...КОРОТКА МИТЬ –
В НІЙ ВІЧНІСТЬ
І ЖИТТЯ...

(Закінчення. Поч. у № 7)

Художнє мистецтво Юрія Проненка – це миті життя, з яких складається всесвіт з його буденністю і високою духовністю, відкритістю і таємничістю. У «Триптиху» звучить тривога за майбутнє людства і його власне розуміння істини буття. В художніх роботах митця відбивається його душа і внутрішній світ. Від зимових пейзажів віє спокоєм і легким сумом. Картини весні і літа, що вражають буйноцвіттям кольорів, викликають почуття піднесеності, приємного очікування, бажання долати вершини. Осінні ж пейзажі наповнені енергією радості, впевненістю в завтрашньому дні.

Творчість Ю. Проненка – не тільки самопізнання, вона приносила йому задоволення й наповнювала змістом життя. Він сприймав мистецтво як елемент формування філософського світогляду. Юрій Проненко вчив своїх студентів мислити, пізнавати людське буття у всіх його проявах, робити свій власний вибір:

Яка сумна
у часі проминальність –
Одна лиш мить,
а в ній кипить життя.
Одна лиш мить, а в ній
любов – фатальність –
Як перехід з буття до небуття.

І хто те знає, що і як там буде,
І те, що тут залишиться по нас?
Усе минеться:

час, події, люди –
Лишень діла
відлуняться не раз...

Він не шукав визнання заради слави. Творив, бо цього прагла його душа. Писав так, як підказувало йому серце. Говорив швидко, зачаровував словом. Умів перекопати, не нав'язуючи свою думку. З гірким смутком згадую ті години спілкування і словами Юрія Проненка

Подякувати хочу сьогодні,
бо вчора
В отій суперечці
про сутність життя
Мені ви довели,
що смерті немає,
Допоки є пам'ять
і вдячність людська.

Галина СКВОРИЙ-ЯКИМІВ,
науковий співробітник
музею історії міста Болехова
імені Романа Скворія

ДЛЯ НАЙМЕНШИХ

ВЕСЕЛІ ЯБЛУЧКА

Своєю новою книжкою дитячих віршів «Яблучка для їжачка» дебютував у Коломийській міській бібліотеці № 3 для дітей член НСПУ Іван Війтенко з Коршева Коломийського району.

Вела презентацію завідувачка бібліотеки Віра Торовацова, яка запросила на зустріч із поетом малюків дитсадка «Дударик» і місцевих літераторів. Діти не тільки слухали ліричні та жартиліві рядки, а й самі розповідали вірші.

На цьому поетичному заході також виступили художниця Ольга Гереджук, яка оформила книжку, автори збірок і публікації для дітей – просвітяни Василь Рябий, Галина Никируй, Микола Гаєвий, Михайло Слободян, літератори Василь Михайлищук та Надія Голіней.

Красне слово зробило свою добру справу. Було багато радості, гумору, здивованості у відкритті казкового світу. «Яблучка для їжачка» сподобалися всім.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
просвітянин,
член літературного товариства «Плин»

ПОСТАТІ

НЕ ЗАБУЛИ,
СПОМ'ЯНУЛИ

На Городенківщині
відзначено 145-ту річницю
народження Леся Мартовича

У селі Торговиця Городенківського району відбулися урочистості з нагоди 145-ої річниці видатного українського письменника і громадського діяча Леся Мартовича.

Біля погруддя Леся Мартовича отці УПЦ КП Іван Макулович та Ігор Івасютин відслужили поминальну панахиду, після чого гості свята відвідали музей Леся Мартовича, де ознайомилися з життям і творчістю видатного українського письменника.

Перед присутніми виступили голова райдержадміністрації Богдан Кобилянський та голова районної ради Іван Мандич, сільський голова Іван Новосельський, заступник начальника управління культури, національності та релігій облдержадміністрації Мирослава Корнелюк, завідувач кафедри журналістики, кандидат філологічних наук Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, упорядник двотомника «Леся Мартович. Повне зібрання творів» Ганна Марчук, літературний критик, літературознавець, кандидат філологічних наук, заслужений працівник культури України Євген Баран.

У святкуванні взяли участь начальники відділів райдержадміністрації, представники преси, громадськості, просвітяни села і району, делегації Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та сусідньої Снятинщини.

Промовці відзначали надзвичайно широке коло інтересів і поле діяльності Леся Мартовича. Він був письменником-гумористом, сатириком, журналістом, редактором, доктором права, громадсько-політичним та культурно-освітнім діячем.

Висловлювалися слова подяки тим ветеранам просвітницького руху, які доклалися до будівництва музею Леся Мартовича у с. Торговиця – Василю Федоровичу Липчуку, Василю Миколайовичу Нагірняку і голові місцевого господарства Василю Федоровичу Гринюку, який спорудив приміщення музею. І сьогоднішнім продовжувачам їхньої справи – науковцям і дослідникам Василеві Васильовичу Марчуку та Ганні Іванівні Марчук, сільському голові Іванові Івановичу Новосельському, директору місцевої школи Марії Іванівні Новосельській, місцевим просвітянам і підприємцям.

Покутський край береже пам'ять про славного земляка. Центральна районна бібліотека носить ім'я Леся Мартовича. Щороку присуджують премії його імені, функціонують два музеї.

Учні, педагогічний колектив Торговицького НВК I–III ст., просвітяни села підготували літературно-мистецьке свято «Не для слави, але для людей».

На завершення свята голова райдержадміністрації Богдан Кобилянський і голова районної ради Іван Мандич вручили почесні грамоти тим, хто впродовж багатьох років докладає чимало зусиль для збереження світлої пам'яті про нашого славного земляка.

Вивчаймо свою історію і не повторюймо помилок минулого. Через минуле пізнається сучасне.

Марія НОВОСЕЛЬСЬКА,
директор Торговицького НВК I–III ст.

НА ТОМУ СТОЮ

ЕФЕКТИВНИЙ ГЕТЬМАН
ЗАПРОПОНУЄ
ДЛЯ СЕБЕ СМЕРТНУ КАРУ

Це радикально зміцнить його владу й надасть їй ознак сакральності.

Що більше владна верхівка розповідає про свої успіхи в державотворенні, то очевидніша деградація державних функцій. Допродуються олігархам останні стратегічні підприємства, влада втрачає здатність керувати економікою. Вона не контролює армію, державні кордони, тому в нас контрабанда й навала нелегальних мігрантів, корупція зашкалює. Вона не контролює якість харчових продуктів і медикаментів. Вона не забезпечує справедливості, **судова система перетворилася на бізнес-структуру.** Офіційний прожитковий мінімум гарантує не розвиток, а вимирання. Скандал навколо масової примусової вакцинації виявив, що міністерство охорони здоров'я – це головна причина епідемії туберкульозу та СНІДу.

Найпростіше сказати, що нами керують паразити, некомпетентні начальники, злочинці та моральні виродки. А яким чином вони сконцентрувалися на вершині влади? Суспільство вже усвідомлює, що першопричина – у відповідальності.

По-перше, право керувати має лише той, хто відповідає за результати свого керування.

По-друге, відповідальність буває лише особиста: де відповідає більше двох, там не відповідає ніхто.

По-третє, рівень відповідальності повинен відповідати рівню повноважень: керуєш матеріальними ресурсами – відповідай власним майном, керуєш свободою громадян – відповідай своєю свободою.

Це природний фундамент будь-якої організованої системи.

Розпад нинішньої системи державного управління викликаний тим, що вона протиприродна. У нас немає відповідального керівника держави, тому панує колективна безвідповідальність. Але якщо він з'явиться, так усе невимусово стане на свої місця.

Уявіть собі, що на найближчих виборах українці замість безвідповідальних Президента й Верховної Ради вибрали Гетьмана. Гетьман – це відповідальний Президент, який в рамках Конституції видає накази й особисто відповідає за їхнє виконання. Тобто несе відповідальність за результати свого правління власним майном і майном своєї родини, а також власною свободою.

У ході передвиборчої кампанії кандидат на гетьманську посаду сам пропонує показники державного розвитку, які має намір досягти, і санкції за їхнє невиконання. Головний показник – індекс якості життя громадян за методикою ООН, що визначає добробут, рівень культури й національне здоров'я. Наприклад, виконаю на 100 відсотків – отримаю щедру довічну державне утримання і матиму право на переобрання, на 70 відсотків – конфіскація майна, на 50 відсотків – ув'язнення на визначений термін з конфіскацією, менше 30 відсотків – те ж саме, плюс довічне ув'язнення. В останньому пункті серйозно налаштований кандидат запропонує для себе смертну кару – це значно посилить його авторитет і управлінську ефективність, надасть його владі ознак сакральності. І це відповідатиме українській традиції, коли невідлого Гетьмана могли «покарати на горло» відразу ж після закінчення терміну його повноважень.

Після обрання такого кандидата на посаду Гетьмана його передвиборча програма автоматично перетворюється на юридичний договір Гетьмана з народом – конституційний Закон, обов'язковий до виконання. Що сам запланував, те й отримаєш за плодами своєї діяльності. Все добровільно, прозоро і справедливо.

Євген РОМАНИШИН

НА ЗАМОВЛЕННЯ

ТАМ ПІД ЛЬВІВСЬКИМ ЗАМКОМ

Наш постійний читач – лікар-пенсіонер Мирослав Йосипович Карпинець з Івано-Франківська просить за допомогою подавати тексти популярних пісень, як народних, так і сучасних авторів, які, як кажуть, на слуху, але не завжди знаємо слова. Отож пропонуємо одну з них.

Там, під Львівським замком,
старий дуб стоїть (двічі),
А під тим дубочком січовик лежить.
Він лежить, не дише, він неначе спить
(двічі),
Золоте волосся вітер шелестить.

А над ним старенька матінка стоїть
(двічі),
З тугою на серці йому говорить:
«Як ти був маленький, батько воював
(двічі)
І він десь під Львовом голову поклав.

Я вас виростила п'ятеро синів (двічі)
Ти був наймолодший, сину мій Андрій.
Я тебе ростила, я тя берегла (двічі),
А тепер могила – домівка твоя...

А на синім коні отаман сидить (двічі)
І так стиха, стиха мамі говорить:
«Ти не плач, матусю, син героєм став –
(двічі)
Він за Україну голову поклав.

ДО ПЕРВІВ

15 СОЛОСПІВ
ДЕНИСА СІЧІНСЬКОГО
ОДЕРЖАЛИ НОВЕ ЗВУЧАННЯ

Вперше шанувальники творчості Дениса Січинського мають насолодитися солоспівами композитора. Віднайдені в архівах ноти залунали прекрасним голосом заслуженої артистки України Світлани Суховій у супроводі улюбленого педагога Івано-Франківського музичного училища ім. Д. Січинського – піаністки Мар'яни Стахмич-Грицей, струнного квартету під керівництвом викладача музичного училища Любові Литвинчук, заслуженої артистки України, концертмейстера, доцента ПНУ ім. В. Стефаніка Любові Гундер.

Презентація запису солоспів відбувалася в Музеї мистецтв Прикарпаття з нагоди 175-их роковин українського композитора Дениса Січинського. Вів концертну програму викладач музичного училища, кандидат мистецтвознавства Ігор Глібовецький. Вдячні слухачі організаторам і дирекції музею за ідею і незабутній концерт, та змістовну розповідь про творчість незабутнього композитора.

Запис солоспівів передано на ТРК «Карпати» для ознайомлення широкого кола шанувальників.

Любов ЗОРІНА

ВАРТО СПРОБУВАТИ

НА ВСІ ВИПАДКИ ЖИТТЯ

Будь-яка жінка знає: скільки б вона не купила колгот – вони обов'язково порвуться, та ще й іноді в дуже незручний момент. Таким чином, у шафі періодично накопичується кілька пар старих колгот або панчо, які не одягнеш, а викинути все ж шкода. Пропонуємо вашій увазі кілька порад, як використати старі колготи або панчохи у господарстві. Та не забудьте, що перед подальшим використанням колготи необхідно випрати і просушити.

1. Фільтр для порохотяга

Мабуть, усім знайома ситуація, коли щось дрібне впало на підлогу й закотилося за крісло або під ліжку. Вихід є. Потрібно одягнути колготи на всмоктуючий отвір порохотяга і пропилососити «місце падіння». Пилюка пройде всередину, а дрібні речі затримуються на тканині.

2. Чищення та полірування меблів

Темні колготи – чим щільніші, тим краще – чудово підходять для протирання меблів від порохів. Вовняні колготки чудово наводять блиск на скляній поверхні і, особливо, дзеркалах. Використовуйте старі колготи для полірування меблів. Капрон має м'яку абразивну властивість і добре видаляє бруд із полірованих і лакованих поверхонь. А ще ними можна почистити черевики.

ТАЛАНТИ ТВОЇ, УКРАЇНО!

ПЛАНЕТА, ДЕ ЛІТАЮТЬ АНГЕЛИ

Хтось сказав, що ювілеї – побільшуюче скло, крізь яке видно людину та її ношу.

Свого хреста несе заслужений художник України Мирослав Ясінський, уродженець села Ковалівка поблизу Коломиї. Викладач педколеджу і Коломийського інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка. Має добру освіту, закінчивши у Львові Інститут прикладного і декоративного мистецтва.

Щасливий. Студенти його люблять. За те, що Мирослав розуміє їх і все життя прощається з дитинством. Він у душі дитина. Як справжній митець. Маг. Чарівник, який вміє спіймати світлотінь, перемішувати кольори, дивитися на світ крізь чисту сльозу.

Його планета наповнена відкриттями, радістю і сумом, дивом. Там літають ангели, розмовляють трави, переблискують зірки з росами, щось тихо думають великодні, різдвяні і просто собі люди. Це таїна таїни, яка манить до пізнання світу й людини в світі.

Маляр настільки модерний, наскільки модерний світ. Цю якість закримітив незабутній лауреат Шевченківської премії – поет Степан Сапеляк з Харкова. Він у майстерні художника став на коліна перед полотном розп'ятого Ісуса Христа, помолвився і мовив:

– Цей образ найбільш вражаючий з того всього, що я бачив!

АКЦІЇ

НАСТРІЙ НА ЧИТАННЯ

Обласна бібліотека для юнацтва провела моніторинг рейтингу «Найкраща книжка року в молоді Прикарпаття – 2015».

В опитуванні взяли участь молоді користувачі бібліотек області та обласної бібліотеки для юнацтва.

Визначали основне коло читання художньої літератури серед молоді, мотиви впливу на вибір книжок, спосіб донесення до молодого користувача найкращих творів української та світової літератури.

Опитування засвідчило, що значна частина молоді таки обізнана з новинками літератури, а читають вони різножанрові твори.

Молоді найкращими у номінації «Сучасна українська проза» назвали книжки Світлани Талан «Оголений нерв», у номінації «Сучасна зарубіжна проза» – Ніколеса Спаркса «Найкраще в мені», у номінації «Найкраща книжка автора-краянина» – Ольги Деркачової «Коли прокинешся».

ЗНАЙ НАШИХ!

НЕ ВТОМЛЮЄТЬСЯ ПЕРЕМАГАТИ

20 лютого в столиці відбулися Міжнародні змагання – відкритий чемпіонат міста Києва з легкої атлетики серед

3. Чищення та полірування взуття

Шматочки капронової тканини відновлять блиск взуття краще, ніж взуттєва щітка: нанесіть крем на взуття і відполіруйте ганчіркою, вирізану з колгот. У сучасні колготки додають особливі синтетичні нитки, які дуже добре очищують і полірують взуття.

3. Ароматизація

У колготи (абсолютно чисті, зрозуміло) можна покласти засушені апельсинові шкiрки й повісити у непомітне місце у ванній кімнаті. Щоразу, коли ванна буде наповнюватися паром, апельсинові шкiрки виділятимуть запах. А ще можна наповнити колготи лавандою. Використовуючи нижню частину колгот, покладіть кілька жмень солі для ванн і помістіть їх у ванну: при цьому сіль буде рівномірно розчинятися і не розсіпатиметься.

4. Подушечки від моли

Турботливій господині роблять зі старих колгот подушечки, які наповнюють лавандою і кладуть у шафи. У цього способу подвійна користь: і міль відганяє, і запах приємний.

5. Зручна ганчірка

Складені кілька разів панчохи прошийте хрест-навхрест або по периметру, і ви отримаєте ганчірку для миття дзеркала, кахлу, посуду і вікон. Помістіть залишки мила в старі колготки й використовуйте їх для чищення кухні або ванної кімнати.

А що не вражає у творчості Ясінського, що знаходить себе в діткненні чутливого нерва до полотна, скла і левкаса? Все вражає окремо і в об'єднанні художніх засобів. Його вистачає також на оформлення книжок, в тому числі вашого автора «Жалолокожа».

А чи відвідувала гіркота? Її було, як полину, що я написав давно у поетичній присвяті йому: «Ціле поле, ціле море, океанний світ». Перша дружина пішла у засвіти. Терпів. Молився. Просив Бога пережити самотність, вберегти трьох дітей. Світ був немилый. Аж поки не прилетів ангел, який приніс четверте дитятко. Їх познайомив мій матеріал в місцевій газеті «Ангел з печалю в очах». Все стало на місця, гармонізувалось, засвітилося красою душі.

Він, шістдесятилітній митець, який не схожий на такі роки, міг би похвалитись багатьма виставками світового рівня. Це справа наживна, якщо є талант. Його непокоїть війна. Треба миру і спокою в суспільстві. В якомусь образі й прочитаємо, що він відчув і виносив.

Чи виконав свій обов'язок, що належить людині землі? Виростив дітей, посадив дерево, збудував невеличку хатину, прикрасив сірість барвами, що не стираються. А мідні труби – заслугове доброго слова.

...А планета ота називається «Мирослав Ясінський».

Василь РЯБИЙ,

член Національної спілки письменників України

Варто зазначити, що в галузі сучасної української літератури було названо велике різноманіття творів: Дарія Корній «Зірка для тебе», «Крила кольору хмар»; Василь Шкляр «Чорне сонце», «Маруся»; Юрій Винничук «Танго смерті»; Максим Кідрук «Жорстоке небо»; Андрій Кокотюха «Вогняна зима»; Наталка Доляк «Чорна дошка»; Галина Вдовиченко «Маріупольський процес».

Серед авторів зарубіжної літератури найчастіше згадували: Януша Вишневецького «Самотність в мережі»; Стівена Кінга «Зона покриття»; Орхана Памука «Чорна книга»; Еріха Марію Ремарк «Три товариші»; Харукі Мураками «Погона за звіцею».

Що стосується літератури рідного краю, найчастіше читають: Степана Процюка, Ганну Медвідь, Оксану Кузів, Ольгу Деркачову, Ярослава Ткачівського.

Отож своїм завданням бібліотечні працівники вважають через донесення до молодого користувача найкращих творів української та світової літератури виховати читача, прихильне до книжки покоління.

Н. К.

ветеранів (осіб старших 30 років). Успішно виступив на ньому іванофранківець Василь Кричун, який виграв біг на 400 м та спортивну ходьбу на 3000 м, а також став призером у бігу на 60 і 1500 м.

Н. К.

6. Упаковка

Використовуйте їх як упаковку для зберігання. Старі колготи – це прекрасні мішечки для зберігання старих креслень, постерів або шпалер у рулонах.

7. Місце для зберігання овочів

Річ у тому, що тканина, з якої вони зроблені, дозволяє повітрю проходити крізь них. Помістіть овочі (цибулю, картоплю) в колготи або панчохи, зав'яжіть вгорі вузол і повісьте на стіну в місці, яке добре провітрюється.

8. Насадка на швабру

Щоби витерти пилюку чи зібрати павутиння, що накопичилися в недоступних місцях вашої оселі, «надягніть» колготи, наприклад, на швабру. Капрон і нейлон добре захоплюють пилюку й павутиння.

9. Фільтр для ґрунту

Помістіть шматок тканини від колгот на дно горщика для квітів, щоб уникнути вимивання ґрунту під час поливання рослин.

10. Прибере розлиті рідини

Помістіть кілька жмень наповнювача для котячих туалетів у панчохи й використовуйте його для прибирання зайвої вологи.

(Продовження буде)

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

БЕРЕЗЕНЬ

1 БЕРЕЗНЯ

85 років народження **Любомира Пирога**, вченого-медика, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії наук України, уродження м. Рогатин.

85 років народження **Миколи Бакая** (1931–1998), поета-пісняра, співака, уродження с. Виноград Коломийського району.

75 років народження **Мирослава Аронця**, українського поета і мистецтвознавця, уродження с. Видинів Стягтинського району.

3 БЕРЕЗНЯ

Всесвітній день письменника.

205 років народження **Антіна Могилиницького** (1811–1873), українського письменника, греко-католицького священика, співака Манявського скиту, уродження с. Підгірки тепер Калуського району, похованого у с. Яблунька тепер Богородчанського району.

140 років народження **владки Йосафата Коциловського** (1876–1947), церковного діяча Галичини, проректора духовної семінарії у Станіславові (тепер – Івано-Франківськ).

4 БЕРЕЗНЯ

80 років народження **Петра Лосюка**, кандидата педагогічних наук, члена-кореспондента Академії педагогічних наук України, редактора заснованого ним журналу «Гуцульська школа» (1994), уродження с. Яворів Косівського району.

60 років народження **Ярослава Довгана**, поета, автора поетичних збірок: «Числобог» (1989), «1999» (1997), «Спостережник» (2004), «Посіяна до часу торба з сухарями» (2006), «Райський птах в осінньому саду» (2009), «Ось і моя оаза» (2012) одного з представників так званого Станіславського феномена, уродження с. Микитинці Івано-Франківської міськради.

10 БЕРЕЗНЯ

155 років смерті **Тараса Григоровича Шевченка** (1814–1861), українського поета зі світовим іменем, художника, мислителя, оспіваного прикарпатськими митцями та літераторами.

13 БЕРЕЗНЯ

60 років народження **Марії Вайно**, івано-франківської поетеси та новелістки, уродженки с. Букачівці Рогатинського району, лауреатки Всеукраїнського конкурсу «Коронація слова» за кіносценарій «Чоловік в кредит, або Четвертий вимір» (2000), авторки поетичного збірок «Терпкість» і «Паводок» (1992), «Нитка Аріадни» (1999), «Згорток на лавці» (2006), кіносценаріїв «Свекрушина» і «Теплий двір, або Рапсодія струнного квартету» (2001), більшість із цих творів увійшли до книжки «Жінка з келихом дощу» (2006); лауреатки обласної премії імені Василя Стефаніка (2014) за книжки «Шкiци на одвірках» та «Станіславські фрески»; відповідального секретаря Івано-Франківської обласної організації НСПУ (від 2015).

(Продовження буде)

ВТРАТИ

ВІДЙШЛА У ВІЧНІСТЬ ІРИНА РУДИК

Як сказала Ліна Костенко, «не життя минає, а минаємо ми». І кожен із нас старається на цій землі залишити слід у справах, учинках. В Ірини Рудик було покликання допомагати людям. Довгий час вона це робила, керуючи відділом звернень громадян в облдержадміністрації. Та навіть вийшовши на пенсію, сталася відгукуватися на їхні болі й тривоги. В обласній організації «Жіноча громада» на громадських засадах очолювала секцію соціального захисту. До неї приходили жінки з різними потребами. Кому допоможе добрим словом, кому порадою, в оформленні документів, звернень. Цю приємну рису характеру підмітили її сусіди в будинку й довірили очолювати будинковий комітет. Відтоді і будинок, і двір стали впорядкованішими. Сама пані Ірина була життєрадісною, веселою за вдачею, мала чудовий голос і багато друзів. Планувала ще чимало зробити для своїх рідних. Все материнське тепло віддавала єдиному сину Сергієві та улюбленій внучці Олі. Та не вдалося завершити справи. Невблаганна смерть ще зашвидко забрала її з цього світу. Ми всі сумуємо за нею.

Тож хай у засвітах її земля буде пухом і Царство небесне.

В скорботі від усіх членкинь обласної організації «Жіноча громада»
голова Михайлина БОДНАР